

Liber .II.

Dist. III. Ca. VIII.

Un de brūs berū. Nota crebris viciſſi
tudinib⁹ inter gēe visitatōeſ ſe tēprati
onis pbarōem in ſcola vtrutū mirabiſ
liter pficit hō. viſitatione ne deficiat.
temptatōe ne ſupbiat. De hoc de brūs
richar. de ſcō victo. ſup illud pplexicū
Venit maner nor remit mane dñe pſo
laciomis. vt iſez ſubsequaf nox diabos
lice tēpratiomis. ſub hac certe alterna
tiū viciſſitudinū varietate viuere nos
oꝝ qđiu ſumus in hac pegrinatione.

Decrīhardus. Filius.

Defidero etiā ſcire cur nonnunqđ
gēa ſubtrahif etiā deuotis t qre
iusti viri nō pñt tm̄ pſicere quantum
volunt.

Ca. VIII. Pater. V

Fili hoc ſcire de
bes q multe tēpratiouz ſpēs
de qbōvna eſt viꝫ gēe ſubtractio t ino
pia deuotiomis. ſine q alie tēpratiōnes
nullā vel modicā vtrutē hñt. cū ipa ſit
q̄i domus refugij ab oī tribulatōe. In
p̄s. Dñsmibi adiutorz t ego tēpiciā
imimicos. Subtrahif aut nōnqđ gēa
deuotōis viris. vt p̄ hoc pbenf vtp ſir
mi ſint in fide ſpe caritate ac ceteris v
tutib⁹. nā ſubractio tam ſingulari refu
gio. ſ. deuotōe. homo quodāmō iner
mis expofitus ē hſtib⁹ tēpratiouz. t
ideo pauidus efficit t puſſilamis mi
ſi fidei t ſpe. firmitate ſe mumiāt. t pa
tiētia ac hñilitate ſe defendat. qui ſūc
marie hñt locū exercēdi ſe t magnaꝝ
gloriā pmerēdi. Fides ibi pbaſ ſi cre
daria eē. q iā deſut p̄gūſtū dulcedinē
expiri dulcia ſunt mimis oīa q de teo
credi⁹ ſi p̄ gustū expiam⁹ ſz gustus eoꝫ
iō ſubtrahif bonis vt fides magis ſini
taſ auſoritati ſacré ſcripture. q̄ expi
entie p̄prie t magis hec meritoria ſit.
Gres pbaſ ſi p̄fidit deū ſibi eē p̄piciū
etiā dū flagellat. t ita ſtudioſe audeat

ei ſervire t placere in oīb⁹ ac ſi ſentiat
tvideat eū ſibi eē placatū. Dacia p
baſ ſi nō mueruret ū deū q̄i ex ſua du
nmiter ſuſtineat bñplacitū dei. t non
deficiat. in aduerſis humilitas pbaſ.
ſi cogiret ſe digne puniri q̄i ſit indig
nus pſolatiōe ſpūali. t ſi iuſtificet deū
q̄ iuſte iudicauerit puniendo reū t in
gratū bñſicio p̄mādo pſolatōis inter
ne tm̄ nobis d3 deus placere t tm̄ tele
muſ eū diligere q̄i nos puniit. ſicut q̄i
nos pſolaf. qz tā pia intentōe nos pu
nit ut purget. ſic blandif t pſoleſ. diſ
cimus in subtractione gēe t pſolatōis
interne de minimis etiā bñſicioſ grāſ
agere t minimas culpas t negligēni
aſtimere t cauere t minima queq; ad
uersa diſcere patiēter tolerare. de opu
lenta ei mēſa multe mice imo aliq ſeu
ſta qñq decidūt. Sic hō habūdang
diuerſis pſolationū tonis plurima bñ
ſicia dei fine debita grārūactiōe pterit
plurimas grāſ negligit ope exercere
plurima pua reputat que magna ſunt
plurima nō agnoscit. H3 bis oīb⁹ ſu
tractis ſicut virvidēs paupertē ſuā re
colit q̄rū prius habuit t potuit q̄ iam
non h3 t ſicut mēdicus famelicus mo
dicā buccellā gratācer accipet t ſtudi
viliſpendit. ſic iſte ad ſe reuertens inci
pit colligere. que p̄tius negligenter p
terivit. vñ ppter hoc etiā minimas cul
pas cauere docem. qz timendū nobis
eſt. ne forte ex culpis nēis t magnitu
dine nēa ſit nobis ſubtracta gēa. vt eā
recupemus cauēdo negligentias. q̄
admiſimus i tāta libertate. Diſcamis
q̄ oīa pctā. p posſe cauere t p̄ his q̄ feci
mus oīa aduersa hñilitate pati t oīb⁹
beneficiōs dei debitā pſiderationem cū
gratiarum actione exhibere ſemper. t
gratiā dei nō in vacuū recipere. vt digni

Liber .II.

Dist. III. Ca. VIII.

erimus ut ḡē nobis subtracta et ang/
uentata reddat et ad magnū virtutuz
perfictū potuerimus puenire. **D**einde p̄siderand est q̄ nemo iustoz
inuenit qui tantum virtutes ap̄plendit
q̄ntus desiderat. qz op̄s d̄s interiora vi-
tē et hoc qd̄ ap̄plendere p̄cupiscit et n̄
vz in illis se nō extollat q̄ facere p̄t. de-
hoc bea. greg. xii. mo. exponens illud.
p̄stituisti terminos eius q̄ pre. nō. po-
sic d̄t. qz nōtū q̄ in virtutibz p̄ficere co-
nām̄ et qdā dona recipimus a quibz re-
pulsi in ymis iacemus. neō est q̄ tñ v-
tutes app̄lexendat q̄ntum desiderat. qz
op̄s d̄s interiora discernēs ip̄his spiri-
tibz p̄fectibz modū p̄t̄t̄ ex hoc hō
qd̄ ap̄plendere conaf et nō p̄t. in illis
se nō eleuet q̄valet. vñ et ille quoq̄ p̄/
dicatoz egregius qui raptus ad tertij
celū fuerat. et padisi archana penetra-
verat eē post reuelatōz tranquillus atqz
int̄p̄tatus solebat. s̄z qz op̄s deus ter-
minos p̄stituit hōi q̄ p̄teriri nō poterit
releuauit hōc ad p̄gnoscēda sublīa.
et redurit itez ad infima tolerandavt
modi sui mēsuraz aspiciens dū securi-
tate ap̄plendere conaref et nō poss̄ p̄/
elatōez extra se ire. p̄ humilitatē coge-
te intra suos sp̄ terminos redire. hec
ge. **P** Qñ sunt nōnulli q̄ post p̄cā
p̄petrata corde p̄pūgunt et relictis im-
q̄atibz bona op̄a agūt. et in summis
virtutibz se exercēt int̄m. vt nō solū cul-
pa eoz op̄atōem nō inq̄net. nec cogi-
tatoz impuls̄t s̄ interuenientibz tēpra-
tionibz reuerberant ut vic̄z infirmitas
sue recordenf et elati de virtutibz q̄s
aceperūt nō sint. Hoc tangit bea. gre.
xix. mora. exponens illa vba. Quis est
pluie p̄t. et q̄s genuit stillatoris. de-
cūus vtero egressa est glacies. et gelu
de celo quis genuit. sic d̄t. Quid est q̄
dñs prius quidē se p̄z pluie insinu-

at. postmodū vero de suo vtero egredi
glaciē narrat. seq̄ gelu gignere de ces-
lo pnuūciat. nisi qz miro mō nosiri pe-
ctoris terrā ad suscipienda verbi sefa.
et prius p̄occulte ḡē pluia infundit
et postmodū in p̄ceptis virtutibz im-
moderarius p̄fluat disciplina intime
dispensationis p̄mit. vt quē p̄cepte
ḡē pluia irrigat etiā disciplīne rigor
astringit. ne si aut ante q̄z dñ. aut plus
q̄z nccē est p̄ceptas virtutes p̄ferat. fri-
gus in herbā p̄uertaf. plez qz ab incho-
qntibz opus bonū dū prius q̄z oñdi-
tur a grano. nec imp̄fectionis in amitter
et plez q̄b virtutes dū plus q̄z est nccē ex-
uberant exaltēt. vnde et electoz suoz
dñs vel añ ipsi desiderio renuit vel rure-
sum in tpevltra mensurā p̄fectus p̄re-
mit. ne si aut ante q̄z dñ. aut plus q̄z te-
bent p̄ficiant. per p̄fectus sui magnitu-
dinem in elationis defectum cadant.
nam cum cor p̄sī peccata p̄pungif ter-
ra que aruerat infusione pluie irriga-
tur et cum relictis iniquitatibus bona
opera exequi p̄ponit. quasi post infusio-
nem semina accepit. et pleriq̄z cum de-
sideria sancta p̄cipiunt et summis iam
exerceti virtutibz in ardescunt. vt nō
solum culpa operationem non inqui-
net. sed nec cogitationem pulser. et ad
huc quidem in corpore positi sunt. sed
nil perpeti iam de cōmumione vīre p̄p-
sentis volunt imitari. per intentōnem
eternam mentis stabilitatem appetūt.
sed interuenientibz cogitationibus re-
uerberantur. vt videlicet infirmitatis
sue meminerint. et elati de virtutibz
qua saccipiunt non fint quod dñz mi-
ra discipline repressione agitur. quid
aliud q̄z de te vtero glacies producit
quando de interno secreto dispensatio
egreditur. et voluntates nostre etiam
in bonis desiderijs refrenantur. Gide-
amus Paulum in sua videlicet ter-

Liber .II.

Dist .III. Ca .VIII.

ta q̄ta discipline ḡa p̄mebas. cū aut velle adiacet mihi p̄ficere at bonū nō inuenio. q̄ aut velle se h̄c afferit. iā p̄ infusionē ḡe q̄ lateant semina oñdit. s̄ dū p̄ficere bonū nō inuenit. p̄fecto u dicat. quāta illū supne dispensationis glacies p̄mat. an eop̄ corda nō p̄sserat q̄b̄ dicebat. vt nō quecūq; vultis illa faciat is ac si apte dicat. Occulta cor disn̄ti semia iā pdire in frugē querut s̄ supni moderam̄sgelu p̄mūf vt tāto post fecūdius ereant. q̄to dīni iudi cū p̄mentia pondera patiētius p̄rtat. q̄ plerūq; h̄uana corda qm̄ etūpere ad v̄tutes q̄s appetut nō valent eoipso quo ab intentōis sue p̄fectōe resiliunt tēptationū stimulis fatigāf. s̄ tm̄ eas tēptatōes p̄primūt seq̄ p̄ exercita riōis v̄lū in quēdā viuēdi rigorē oponūt. vñ subdit in filitudinē lapidis a que durāf. qz t̄ si fluxe cogitatōes interius lascescūt. nequaq; v̄sc̄ ad p̄sensū prauī opis p̄tahāt. s̄ mens sub inoli tāviuendi p̄suetudie q̄fi sub qdā duri tā exteriū abscondit. q̄cqd intus ex tēptatōis pulsatione mollescit qz prava cogitatio v̄sc̄ ad p̄sensum nō p̄filit qz fluctuātes motus aī supductus rigor sancte deliberatōis p̄mit. h̄ec greg. Un̄ op̄s d̄s vidēs de remedij salutis hoc est de v̄tutib; augeri infirmitatē nrām mensurā ip̄is p̄fectib; imp̄mt vt h̄ea mus qdā v̄tutū dona. que nūq; q̄finiūt. q̄ramus qdā. nec tñ h̄c valeamus. q̄tenus mēs nēa dū h̄ec h̄c non p̄t q̄ appetit q̄ intelligat illa de semetip̄sa nō h̄c que h̄z t̄ q̄ extollit poterat ex domis q̄ h̄z h̄uilex extutre quā non h̄z De hoc beatus gre. xxvii. moral. sic dīces. Op̄s d̄s q̄ augeri infirmitatē nostrā de remedij salutis p̄spicit. mēs nra ip̄is nēis p̄fectib; imp̄mt. vt h̄ea mus quēdā v̄tutū dona. q̄ nūq; q̄finiūt q̄ramus qdā. nec tñ h̄c valeamus

mus. q̄tenus mēs nēa cū h̄ec h̄c nō p̄t q̄ appetit q̄ intelligat de semetip̄sa nō habere. q̄ h̄z. t̄ p̄ ea q̄ sunt p̄sides rāf illa q̄ desunt t̄ p̄ ea q̄ viriliter tēst seruēt h̄uilex bona q̄ sunt Un̄ reē d̄s Quis posuit mēsuras eius si nosti vel q̄sterēdit sup̄ eā lineā Quis eī nīsi cō dītoz nē h̄? terre mensuras posuit. q̄ in termi iudicij secreto moderamine. alij sermonem sapientie. alij sermonem scīe. alij plenaz fidem. alij grām sanitātū. alij opatiōem h̄tutū. alij app̄lexiam alij genera linguaerū. alij sermonū iūterp̄tatiōm tribuit Sic itaq; creatore nō ac dīpositorē cūcta moderāf vt q̄ extolleat ex dono qd̄ h̄z h̄uilex exiūtute. quā nō h̄z. sic cūcta moderan̄tū cū p̄ ip̄ensa grām vñūquēq; sublenat etiā p̄ disp̄pem alteri alteq; subdat. q̄ p̄ meliora quisq; dona alioq; quo sibi subiūc̄ attēdat. at illō licer se p̄ire ex his sentiat. eidē tñ quē supat se ī alij poss̄ponat. sic cūcta moderāf vt dū singula queq; sunt oīm interposita qdā carina tis vicissitudine fiant oīa singuloq; vt vñus quisq; sic nō qd̄ accepit in altero possidēat vt ip̄i alteri possidēdū qd̄ accepit h̄uilex imp̄endat. Hinc enim p̄ perrū da. dīcī. vñusquisq; sic vt accepit grām in alterutrū illā administrātes sicut boni dispensatores multiformis ḡe dei. tūc nāq; multiformis ḡe dei disp̄saſ. qñ acceptū donū t̄ ei qui h̄ec nō h̄z credīt. qñ p̄pter eū cui iūpendit vñus putatur. Hinc per paulū dīcīte per caritatem servire inuicem. tūc em̄ caritas nos a iugo culpe libe ros reddit. cum viciūm nos nostro p̄ amorem seruitio subiūc̄t cum t̄ aliena bona nostra credimus. alijq; quasi sua offerentes exhibemus. sed cum mito confilio auctoz dispensatozq; nosset h̄nic illa largif que alij tenegat. que isti largif mēsuras sibi positas egredi

Liber II.

Dist. III. Ca. VIII.

icitur. quicq; posse plus q; acceperit
conat. in precipicio em pede portigit
qui mensuraz suaq; limite nō attēdit.
et pley q; amittit q; poterat q; audacter
ead q; pringere non vñ arripe festiar.
legre. **Q**uis ericors etia dñs
cessaz sibi hic electis suis de virtutib;
gloriā. soler per immixtā infirmitatez
tpare. vñ quibusdā temptationib; re
primunt ut nequaq; tm̄ pficeret valeat
quantū desiderat. et ne extollant vñus
quisq; scōp iā quidē interius ad summa
rapit. sed adhuc temptat exterius ne
despatiōis lapsum. ne elatōis incur
tar viu. Ista tangit beatus greg. xix.
mora. sic dī. Concessam hic electis de
virtutib; gliam pmixta infirmitate dñs
pfuerit tpare. Unde bene p iob dī. Et
aq; appendit mensura. q; ipsi seti qui
sublevante spū ad summa rapiunt q;
dū in hac vita sunt ne elatōe aliq; sup
biant quibusdā temptatōib; reprimū
tur. ut nequaq; tm̄ pficeret valeant qn;
tum volunt. sed ne extollant superbia.
fit in eis ipsaz quedā mensura virtutū.
Hinc est em q helias dū tot virtutib;
in altū pfecisset. quadā mēsura suspe
sus est. dū iezabel postmodū q̄ uiō regi
nā in mulierculā fugit. ppendo quippe
bunc mire virtutis vñz vñbo celosa plu
vij claudere. fuscitatē mortuos. ren
tuta queq; pñudentē Ecce rursum aio
occurrit q̄toq; pauore aī vñā mulier
culā fügerit. cōfidero timore p̄cussum
de mā dñi mortē petere nec accipe de
mā mulieris mortē fugiē dovitare **U**n
hic potēs ut tot illas virtutes faciat vñ
hic infirmus ut ita seiam primescat. mi
si q; aque appendunt mensura. ut ipsi
sancti dei hōies et multū valeant p̄ po
tentia dei. et rursum quadaz mensura
moderati sint p̄ infirmitatē suā i illis
virtutib;. Helias quid te celo accepat
in istis infirmitatib; quid te se poterat

agnoscet. illa potentia virtutis fuit
ista infirmitas custos virtutis. in illis
virtutib; oñdebat quid accepat. i istis
infirmitatib; qd accepat custodiebat
in miraculis monstrabat et in infirmita
tib; p̄suabat **H**ic paulū video ieu
n̄s corp⁹ ac vigili⁹ frenatē. sustinētē
frigoris ac nuditatis erum nā ad terci
um celū raptū et audisse archanadba.
que nō licet hōi loqui et tñ satiane an
gelo ad colaphisandū pcedif. orat ve
ximi tebeat et nō eraudif. cuius cum
imitie pueriōis aspicio. ppendo q; ei
supna pietas celos apit. feseq; illi ih̄e
sus de sublimibus oñt. et tñ de ciuitate
eadē quā p̄sitionez illexi ingressus
fuerat fugiens recedit. sicut ip̄e restat
di. **D**amasci p̄positus tē. Cui licēter
dicā. **P**aulus in celo iā iesum p̄spicis
et in terra adhuc hōiem fugis. in pa
disum ducetis. secreta dei vñba cognos
cis. et adhuc satiane angelo tempta
ris. **U**n sic fortis ut ad celestia rapia
ris. vñ sic infirmus ut in terra hōiem
fugias. et adhuc a satiane angelo ad
uersa toleres nisi q; ip̄e qui te sublevat
rursum te subtilissima mēsura mode
rat. ut et miraculi tuis nobis p̄dices
virtutē dei et rursum in timore tuo remi
nisci nos facias infirmitatis n̄e. q; tñ
infirmitas ne in te sparōnem nos p̄tra
hat dū pulsat dū te infirmitate tua do
minū rogaes q; auditus non es. nos
bis quoq; locutus ē qd audisti. sufficie
tibi grā mea. nam virtus in infirmitas
te perfici. Aperta ergo voce dñi oñdi
tur. q; custos virtutum est infirmitas
Luc quippe bene interius custodimur.
cū per dispensatōem dei tolerabilē tēp
tamur exterius aliquā virtus. aliquādo
pressuris. nam eis quoq; quos viros
nouimus fuisse virtutū temptationes at
q; certamina nō defuere virtorū **H**inc
est q; ad p̄solationē n̄am idem p̄dica

Liber II.

tor egregius de se quedā talia prodere dignat dicens. Tideo aliam legem in mēbris meis repugnantē legi mētis mee. Ad yma q̄ppe trahit caro, ne extollat spūs. q̄ ad summa trahit spūs ne substernat caro. spūs eleuat ne iaceamus īfimis. caro aggrauat ne extollam in sūmis vñ fit certo moderamē vi dū vnusquisq; scōp. iā qdēm interius ad summa rapit s̄z adhuc tēptat exteriorus ne despatōis lapsū nec elatōis viciū incurrat. qm̄ nec tēptatio exterioris culpā pficit qz interioris intētio surſū trahit. nec rursū intētio interioris in subpiā eleuat qz tēptatio exterioris būilis at dūz granat. sic itaq; magno ordine agnoscimus in interiori pfectu qd accipimus. in exteriori defectu qd sumus et mīro mō agis ut nec de vñtute quisq; extolli debeat. nec tēptatio desperet qz dū spūs trahit et caro retrahit subtilis simo iudicis interni moderamē infima summa et sup̄ infima in quodā medio oia libraf. hec greg. **Filius**

Desidero etiā scire vñtū iusti et sc̄i vñtū in hac vita vivere possint sūne minutis etenlibo pctis.

Ca. IX. Pater

Lire debes qd q̄ impossibile ē hoīem aliquā nō veialiter peccare ppter p̄tinuā pueratōez quam gerit in terris. qd pbat bea. aug. sic di. Impossibile ē hoīez aliquā nō peccare veialiter et nō hēe aliquā iordinatōez in sua sensualitate ppter p̄tinuā pueratōez in terris. ex q̄ p̄trahib; aliq; macula ipuritatōis in affectu. vel ruga obfuscitatōis in mēte. hec aug. **G**ñ in hac coruptibili carne p̄stituti nequaq; valeamus sicutinere. ut nulla nos culpe telectatio possit pulsare. s̄z aliud ē p̄ cogitationes illicitas tāgi. aliud ē illis assenti te **D**e hoc bea. gre. **A**dhuc carnis cor-

Dist. III. Ca. IX.

ruptibilis pondere granati nequaq; viuere valemus. sic ut nulla nos possit culpe telectatō pulsare. s̄z aliud ē noītem tāgi aliud p̄sentēt̄z aīam pimi. Sancti aut̄ viri tāto evigilātōe cirri finistris motib; vel trāsitorie dedigant. hec gre. **S**ic nōrādū p̄t testatur idē bea. greg. xvij. moral. q̄ qdam sunt pctā que a iustis viris virari pñt et sunt nōnulla q̄ etiā a iustis virtutis vñtari nō pñt. cnius em̄ cor in hac corrūptibili carne p̄sistēt̄. in simistrā cognitōe nō labif. et tñ hec ip̄a prava cogitare peccare est s̄z dū cogitatōi refutat̄. a p̄fusōe sua aīmus liberat̄. **O**īcs ā in florū et si libera ē a puerō ope. alioq; tñ corruit in puerā cogitatōez. et ip̄cm̄ ergo labif qz saltēt̄ in cogitatione declinat̄. et tñ vñ semetipām postmodū flendo replendat nō bz. qz ante se repat̄ q̄ p̄fensum cadat. hec greg. **Q**uāvis igif iusti viri per ḡam sancti spūs adiutit̄ tra vñtia carnis erigat̄ et vñtib; reuceat̄. nullus tñ est qui sine culpa vñtā istā trāseat q̄diu carnē corrupibile portat. **S**i ā fine cōtagio ēē nō valet. q̄ in hac vita tenebrosa vñtib; luctet. quātō vñtōz reatu obligari sunt. qui adhuc carnaliter vñtū. **H**oc beatiss. greg. xvij. moral. sic dī. Et ce nōnulli p̄ donū spūs adiutit̄ tra infirmitatez sine carnis erigunt̄. vñtib; emicat̄. nullus tñ est q̄ sine culpavitas trāseat. quoisq; carnē corruptōis portat. nec bene vñuentū mentes a p̄tōz maculis munde sunt. si remotapierat̄ te indicent̄. qz apud districti indicat̄ oculos sua vñnumquemq; corruptib; liras inquinat. nisi hunc quotidie gratia parcentis tergit **E**lectorum quippe animus prodire ad libertatem iusticie mititur. sed adhuc cōpede infirmat̄ tenet̄. et culpas quidez subigere